

1905) 16. Dec. 1896: 1. Beh. af Lovf. om Tilvejebr. af Jordlodder for Landarbejdere. 1906

Dette gør en betydelig Forskel, naar man skal udrede sin Rente af $3\frac{1}{2}$ pCt. til Staten. Det gælder jo ogsaa netop om ikke at overbebyrde paagældende; jo stærkere Staten stiller Fordring i Retning af aarlig Ydelse, desto højere bliver i Virkeligheden dens Risiko. Efter Lovforslaget bliver den aarlige Udgift 120 Kr. 27 Ore, efter Kommissionen blev det kun 112 Kr. 50 Ore, men Kommissionen har ganste vist ikke medregnet Administrationsudgifterne til Kreditforeningerne, og da disse udgøre 4 Kr., vil Summen efter Kommissionens Forslag blive 116 Kroners aarlig Udgift. Forskellen er altsaa kun 4 Kr., men naar man ogsaa tager i Betragtning Renten af den Kapital, vedkommende skal have efter Regeringens Forslag for at komme i Betragtning, kommer den aarlige Ydelse til at staa ham i mindst 148 Kr. 27 Ore, medens den med en Sum af 400 Kr., som vedkommende selv skal udrede efter Kommissionens Forslag, bliver 130 Kr. Forskellen bliver altsaa 18 Kr. 27 Ore, hvilket ingenlunde er en lille Kapital at udrede ekstra for en Husmand. Jeg tror derfor ikke, at en Mand med 800 Kr. i Virkeligheden vil sætte Pris paa at komme i Besiddelse af den Slags Ejendomme, hvorpaa der hviler en Del hindrende Baand. Disse Baand kunne ganste vist af Hensyn til Formaalet ikke undværes, deri er jeg enig med den ærede sidste Taler, men de ere alligevel indsnævrende og give Besidderen mindre fri Ejendomsret. Han vil nemlig, naar han er i Besiddelse af 800 Kr., meget let kunne komme i Besiddelse af Ejendom, uden at han behøver at lade sig binde paa denne Maade. Det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds (B. Christensen) talte om selvstændige Hjem og mente, at man i Stedet for Jordlodder til 1 a 2 Røer skulde have givet Jordlodder til mindst 3 Røer. Det kunde nu være godt nok, men det er jo ikke givet, at et Hjem ikke er selvstændigt, fordi der kun er 1 a 2 Røer til det. Ganste vist er det ikke et selvstændigt Landbrug i den Forstand, at den, der besidder det, ikke behøver at befatte sig med andet, men det kan godt derfor være selvstændigt. En Mand, der arbejder hos en anden, er derfor ikke afhængig af den anden; den arbejdsøgende kan være lige saa selvstændig som Arbejdsstøberen, de ere hinanden

lige uundværlige, og en Mand mister ikke sin Selvstændighed, fordi han skal erhverve en Del uden for det Hus, han ejer. Det vilde vistnok ogsaa være uoverkommeligt for Staaetassen at paatage sig alle de Udgifter, der ere forbundne med at skabe selvstændige Hjem med 3 Røer. Der vilde nemlig derved komme mange flere mindre Ejendomme i Betragtning, og Statens Risiko vilde være for stor. Staten kan selvfølgelig ikke paa nogen Maade gribe ind i de private Formueforhold, og det vilde den her komme til paa sin Beforsning. Derimod kan man meget vel lade Staten regulere Arbejdsforholdene, naar Samfundets Vel kræber det, og afholde Beforsninger, som kunne fremme saavel Arbejderens som Arbejdsgiverens Vel. Der er jo en stærk Strømning af Folk fra Land til By, hvad det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds gjorde opmærksom paa, ligesom han ogsaa pegede paa Udvandringen. Men denne Strømning er jo ganste naturligt en Følge af den høje Beskæftelsestid, der er paa vor Industri. Arbejderne søge ind til Byerne, fordi de tro, at de ville kunne faa bedre Billaar i Byen, og de, der udvandre, søge til fremmede Lande, fordi de tro bedre at kunne faa deres Udkomme der. Dette Forhold afhænger imidlertid af, hvordan Forholdene ere i de fremmede Verdensdele, og i de sidste Aar har Udvandringen jo ikke været saa stor. Indvandringen til Byerne er, som sagt, nærmest en Følge af den store Beskæftelse her til Lands, som gør, at der kan gives højere Arbejds løn i Byerne end paa Landet. Det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds mente ikke, at dette Lovforslag, naar det blev til Lov, vilde hindre denne Indvandring til Byerne. Det tror jeg dog, den vil; naar man kan skabe gode og hyggelige Hjem paa Landet, vil man derved noget hindre Indvandringen til Byerne, thi denne Indvandring kommer jo blot af, at Folk ere misfornøjede med Forholdene paa Landet. Naar vi tænke paa, at man i Byerne maa give lige saa meget i Leje af et Par maa Bærelser, som hele Ejendommen her iberegnet den Del af Købesummen som vedkommende selv skylder til, vil koste aarlig, naar man ved, at Lejen af et Par Bærelser er lige saa stor som alt det, kan man dog sige sig selv, at der maa være nogen For-